

לישועתך קויתי

על שולחנו של הגאון המקובל
 איש האלקים הרב שמשון חיים בן הרב נחמן מיכאל נחמני זי"ע
 מחבר הספרים הקדושים זרע שמשון ותולדות שמשון



פרשת שמיני תשפ"א | גליון מס' 287

זהו מה שאמר לו משה רבינו לאהרן, 'למה אתה בוש וירא לגשת'. אם בגלל שגרמת לבני ישראל לחטוא, הרי 'לכך נבחרת'. דווקא בגלל הבושה בחרו בך לכהונה. כי בגלל שגרמת להם להתבייש במעשיהם ולחזור בתשובה, לכן קיבלת שכר במידה כנגד מידה, שלעולם תהיה מקריב את קרבנותיהם ומכפר על עוונותיהם.

~

אלא שאם אכן לא חטא אהרן כלל, יוקשה מדוע נענש במיתת בניו נדב ואביהוא, כדכתיב (דברים ט כ וברש"י שם) 'ובאהרן התאנף ה' להשמידו - זה כלוי בניים'. אין זאת אלא, משום שלאחר עשיית העגל, 'היה אהרן נוטל קרבנם ופוחסו לפניהם ואומר להם ראו שאין בו ממש', (ויקרא רבה ז א). וכיון שעל ידי זה, גרם להם לבני ישראל, שיהיו נידונים כמזידיים, (עיי"ש במדרש), נחשב לו הדבר כחטא ונענש.

~

בזאת יבואר, מה שכפל הכתוב בכפרת העם. בתחילה אמר עשה את חטאתך וגו' וכפר בעדך ובעד העם. וחזר שוב, ועשה את קרבן העם וכפר בעדם. שני כפרות הללו לצורך מה. מדוע לא די בכך, שיכפר קרבנם שלהם בעדם. ולדברינו יבואר היטב. כי באמת על עצם מעשה העגל, כיפר להם קרבנם שלהם. אולם, על מה שנעשו על ידי אהרן כמזידיים, לזאת היה נצרך, שקרבנו של אהרן יכפר עליהם.

(זרע שמשון פרשת שמיני, מאמר א)

~~~~

ויאמר משה אל אהרן הוא אשר דבר ה' לאמר בקרבי אקדש (ויקרא יג)

אמר לו משה לאהרן, אהרן אחי, יודע הייתי שיתקדש הבית במיודעיו של מקום. והייתי סבור, או בי או בך. עכשיו רואה אני, שהם גדולים ממני וממך. (כס"י)

קרב אל המזבח ועשה את חטאתך ואת עלתך וכפר בעדך ובעד העם ועשה את קרבן העם וכפר בעדם (ויקרא ט ז)

קרב אל המזבח. שהיה אהרן בוש וירא לגשת. אמר לו משה, למה אתה בוש, לכך נבחרת. (כס"י)

יש לדקדק בלשון 'למה אתה בוש לכך נבחרת', אשר נשמע ממנה, כי הבושה היא הינה הסיבה בגינה נבחר אהרן לכהונה. דבר זה אומר דרשני.

והנה חטאתו של אהרן, הלא באה לכפר על חטא העגל. וכמו שכתב רש"י (לעיל פסוק ב), 'קח לך עגל, להודיע, שמכפר לו הקדוש ברוך הוא על ידי עגל זה, על מעשה העגל שעשה'. אולם אהרן עצמו, היה מתבייש וירא לגשת אל המזבח. כי איך יוכל לכפר על בני ישראל, אחר שהוא עצמו גרם להם לחטוא, כמסופר בפרשת כי תשא. הלא 'אין קטגור נעשה סניגור', (ראש השנה כו.).

ברם, אליבא דאמת, לא חטא אהרן כלל במעשה העגל. כי היתה כל כוונתו לטובה, כדי להביאם להתבייש במעשיהם ולחזור בתשובה. שכן, כבר בשעה שאמרו ישראל (שמות לב א), 'קום עשה לנו אלהים', מיד נחשב להם שחטאו. כי הלא בעבודה זרה, נחשב ההרהור כמעשה. כמו שנאמר (יחזקאל יד ה), 'למען תפוס את ישראל בלבם'.

אלא שידע אהרן, שבני ישראל אינם מחשיבים את ההרהור כחטא וממילא, גם לא יבואו לחזור בתשובה על הרהוריהם. עוד השכיל לדעת, כי אם היו בני ישראל מקבלים את התורה עם הרהורים שכאלו, לא היתה מתקיימת בידם, והיו נופלים בעבירות חמורות. וכעין שמצאנו אצל דואג ואחיתופל, (עיינן חגיגה טו:).

לכן, הביאם וגרם להם לחטוא גם במעשה. כדי שעל ידי כך יתביישו וישבו בתשובה על חטאם. וכמו שכתוב (שמות לג ד), וישמע העם וגו' ויתאבלו ולא שתו איש עדין עלי'. ואמרו בגמרא (ברכות יב.), 'כל העושה עבירה ומתבייש בה, מוחלין לו על כל עוונותיו'.

במסכת ברכות (ה) מסיקה הגמרא, כי יהודי חשון בנין, אשר לא היו לו ילדים מעולם, אין הייסורים הללו נחשבים כייסורים של אהבה. נשאלת אם כן השאלה, איך אמר משה על נדב ואביהוא, שהם גדולים ממנו ומאהרן. הלא אם היו צדיקים גמורים, לא היה להם להיענש ולמות ללא בנים.

ויש לבאר, על פי המדרש (ילקוט שמעוני בראשית רמז עו), שאמר דוד המלך לפני הקדוש ברוך הוא, 'ריבוננו של עולם, אם עתיד אני להוליד בנים ולהכעיסך, מוטב לי ואנכי הולך ערירי'. למדנו מפורשות, כי מי שהוא צדיק גמור ועתיד להוליד בנים שיכעיסו למקום, הקדוש ברוך עושה עמו חסד גדול לכבוש מעיינו. לפי זה יתכן לומר, כי אדרבה. דווקא בשל היותם צדיקים גמורים, כבש ה' את מעיינם, אחר וראה שהם עתידים להעמיד בנים שאינם מהוגנים.

ולדברינו, יבוארו הדברים כפתור ופרח. כי הלא הטעם שהיו נדב ואביהוא חשוכי בנים, הוא רק משום שהיו עתידים להוליד בנים שאינם מהוגנים. ומכלל לאו אתה שומע הן, כי לו כן היו להם בנים, על כורחך שהיו כשרים והגונים כאבותיהם. נמצא איפה, שהדיוק 'ובנים לא היו להם', ומשום כך, 'ויכהן אלעזר ואיתמר', נאמר על דעת כן שאם היו להם בנים, וודאי שהיו נוהגים כמנהג אבותיהם. ממילא, רק באפשרות כזו ניתן לדייק וללמוד, כי הבן קודם לירש את כבוד אביו.

(זרע שמשון פרשת שמיני, מאמר ג)

בכך נוכל לבאר הפלא ופלא, את המדרש על הפסוק (במדבר ג ד), וימת נדב ואביהוא לפני ה' וגו' ובנים לא היו להם ויכהן אלעזר ואיתמר. 'רבי יעקב בר

~

~

## לשון חכמים

יעוד יש לומר, דאין הכי נמי שבפעשית העגל אהרן לא חטא כלל, אלא אדרבא ראוי הוא לטל שכר לפי שעשה המעשה בכונה טובה ולשם שמים, והינו דכיון ששמע שישאל אהרן (שמות לב, א) 'קום עשה לנו אלהים' וכו', אם פן פכר הרהרו בעבודה זרה, ובהרהור עבודה זרה פתיב (יחזקאל יד, ה) 'למען תפס את ישראל בלבם', ואם היו ישראל מקבלין הלחת בפגם מחשבה רעה הזאת, בודאי שלא היה להם תקומה שהתורה לא תתקיים בידם ויפלו בהרבה עברות חמורות, כמו שאמרו ז"ל במסכת חגיגה פרק ב' (טו, ב) על דוגא ואחיתפל ואחר שטינא (-מחשבת ע"ז) היתה בלבם, וכל עמר דלא נקי אגב אימיה לא סליק, ואף אם אחר ביאת משה יוכיח על פניהם מומם, בודאי שלא יתחרטו כראוי להם, בהשכם שחטא ההרהור אינו כל כך חטא.

ולפיכך אהרן מלא את ידם לעשות העגל, מפני שהיה יודע שאחר כך יתחרטו ויתבישו, כמו שמצינו (שמות לג, ד) 'וישמע העם וכו' ויתאבלו ולא שתו וכו', וגמירי (ברכות יב, ב) שפיל העושה עברה ומתבייש בה מוחלין לו על כל עוונותיו. (פרשת שמיני מאמר א)

## טוב שמוע

בחסדי השי"ת יצא לאור בשנה שעברה על ידי מכון תולדות שמשון, זרע שמשון המפואר לקט אמרים נבחרים לחומש ויקרא, עקב סיבת הקורונות רבים לא זכו לקנותו, הביאו הברכה לבתיכם. בחסדי השי"ת לאור הנאת הציבור מהכרכים הקודמים 'זרע שמשון המפואר' שיצאו לאור על ידינו על חומשים בראשית, שמות, ויקרא אנו שוקדים כעת על שלבי הסיום של חומש במדבר, הצטרפו לתפילותינו להצלחת הספר זרע שמשון המפואר לחומש במדבר, כך שתהיה תפילת רבים. ניתן להנציח בספר שיצא א"ה לאור. ניתן להשיג אצלנו את הספר 'תולדות שמשון' על מסכת אבות, מנוקד ומהודר, יצא לאור על ידי האיגוד העולמי להפצת תורת הזרע שמשון, במחיר מסובסד. לפרטים 05276-97791

